

Briselē, 2022. gada 23. septembrī
(OR. en, bg, pl)

Starpiestāžu lieta:
2020/0310(COD)

12616/22
ADD 1

CODEC 1328
SOC 503
EMPL 344

"I/A" PUNKTA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Projekts – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA par adekvātām minimālajām algām Eiropas Savienībā (pirmais lasījums) – leģislatīvā akta pieņemšana = paziņojumi

Bulgārijas paziņojums

Bulgārijas Republika cilvēktiesību veicināšanai un aizsardzībai piešķir lielu nozīmi. Valsts ir apņēmusies un arī turpmāk apņemas pildīt savas saistības cilvēktiesību jomā.

Bulgārijas Konstitucionālā tiesa 2018. gadā pieņēma lēmumu, kurā paziņoja, ka Eiropas Padomes Konvencija par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu ("Stambulas konvencija") veicina ar "dzimtes" (*gender*) koncepciju saistītus juridiskus jēdzienus, kas nav saderīgi ar Bulgārijas konstitūcijas galvenajiem principiem. Turklāt 2021. gadā Konstitucionālā tiesa papildus precizēja, ka konstitūcijā lietotais jēdziens "dzimums" (*sex*) valsts tiesību sistēmas kontekstā var tikt saprasts tikai tā bioloģiskā apzīmējuma nozīmē (vīrieši un sievietes).

Atzīstot šā jautājuma svarīgumu, Bulgārijas Republika neiebilst pret to, ka tiek pieņemts projekts direktīvai par minimālo algu, tomēr saskaņā ar iepriekš minētajiem Konstitucionālās tiesas lēmumiem **tā paziņo, ka attiecībā uz atsauci uz datiem, kas sadalīti pēc dzimuma (*data disaggregated by gender*), direktīvas 10. panta 2. punktā Bulgārijas Republika vāks un sniegs tikai pēc dzimuma (vīrieši/sievietes) sadalītus datus.**

Ungārijas paziņojums

Ungārijas valdība ir apņēmusies nodrošināt valsts minimālās algas noteikšanas sistēmas pienācīgu un efektīvu darbību. Kopš 2010. gada Ungārijas minimālā alga ir vairāk nekā divkāršojusies, un tā tika noteikta pēc apspriešanās ar sociālajiem partneriem. Tas cita starpā skaidri parāda valdības stingro apņemšanos paaugstināt dzīves līmeni visiem. Saskaņā ar vienošanos, ko parakstīja valdība un sociālie partneri, valsts minimālā alga Ungārijā no 2022. gada 1. janvāra vēl tika paaugstināta par 20 %, un tas bija vislielākais pieaugums Eiropas Savienībā.

Ungārija atgādina, ka darba samaksas regulējums, tostarp minimālās algas noteikšana, nepārprotami ir dalībvalstu ekskluzīvā kompetencē, kā noteikts LESD 153. panta 5. punktā, un ir būtisks valsts ekonomikas politikas instruments.

Turklāt Ungārija atzīst un veicina vīriešu un sieviešu līdztiesību saskaņā ar Ungārijas pamatlikumu un primārajiem tiesību aktiem, Eiropas Savienības principiem un vērtībām, kā arī saistībām un principiem, kas izriet no starptautiskajām tiesībām. Sieviešu un vīriešu līdztiesība kā viena no pamattiesībām ir nostiprināta Eiropas Savienības Līgumos. Saskaņā ar tiem un valsts tiesību aktiem Ungārija terminu "*gender*" interpretē kā atsauci uz dzimumu (*sex*) un attiecīgi atsauci uz datiem, kas sadalīti pēc dzimuma (*data desegregated by gender*), direktīvas 10. panta 2. punktā – kā datus, kas sadalīti pēc dzimuma (sievietes un vīrieši).

Austrijas paziņojums

Austrija atbalsta mērķi, proti, adekvātas minimālās algas Eiropas Savienībā.

Austrija atkārtoti uzsver, ka ir pilnībā jāievēro primārie tiesību akti, līgumā balstīts kompetenču sadalījums starp ES un tās dalībvalstīm, kā arī subsidiaritātes un proporcionālītātes principi. Ir jā saglabā dažādi darba tirgus modeļi, sociālo partneru pilnīga autonomija un jau izveidotās darba koplīguma slēgšanas sarunu sistēmas.

Austrija uzsver, ka saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 153. panta 5. punktu, jo īpaši attiecībā uz Savienības kompetences būtību un ierobežojumiem šajā sakarā, Eiropas Savienība nevar tieši iejaukties atalgojuma līmenī tā, lai neietekmētu dalībvalstu kompetenci un sociālo partneru autonomiju šajā jomā. Tāpēc juridiskais pamats ir tikai direktīvai, ar ko izveido procedurālu satvaru, kurš nevar dalībvalstīm uzlikt pienākumu visiem darba ņēmējiem nodrošināt piekļuvi minimālās algas aizsardzībai.

Ņemot vērā analīzi, kas ietverta Padomes Juridiskā dienesta atzinumā, Austrija uzsver savu algu noteikšanas modeli, kura pamatā ir tikai darba koplīgumi. Austrija uzskata, ka ierosinātās direktīvas nolūks nav mainīt vai apdraudēt Austrijas algu noteikšanas sistēmu un ka tā neietekmēs dalībvalstis, kurās ir labi funkcionējošas darba koplīguma slēgšanas sarunu sistēmas.

Minēto iemeslu dēļ Austrija tekstu interpretē šādi:

- ierosinātā direktīva nepiešķir darba ņēmējiem individuālas tiesības;
- no direktīvas izrietošie pienākumi attiecībā uz adekvātumu skar tikai ar likumu noteikto minimālo algu;
- saskaņā ar direktīvu algas, kas noteiktas sarunās ar sociālajiem partneriem, vienmēr tiek uzskatītas par adekvātām;
- direktīva ļauj, taču neuzliek dalībvalstīm par pienākumu ieviest ar likumu noteiktu minimālo algu;
- direktīva ļauj, taču neuzliek dalībvalstīm par pienākumu ieviest darba koplīgumus jomās, kurās sociālie partneri nav vienojušies par darba koplīgumu.

Polijas paziņojums

Sieviešu un vīriešu līdztiesība kā viena no pamattiesībām ir nostiprināta Eiropas Savienības Līgumos. Polija nodrošina sieviešu un vīriešu līdztiesību Polijas valsts tiesību sistēmas ietvaros saskaņā ar starptautiskajiem cilvēktiesību līgumiem un Eiropas Savienības pamatvērtību un pamatprincipu ietvaros. Šo iemeslu dēļ Polija formulējumu "*gender equality*" interpretēs kā sieviešu un vīriešu līdztiesību un formulējumu "*gender pay gap*" – kā sieviešu un vīriešu darba samaksas atšķirības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 2. un 3. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 8. pantu un 157. panta 3. punktu. Ņemot vērā minēto, Polija citus formulējumus, kuros ietverts termins "*gender*", interpretēs kā atsauci uz "*sex*" saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 10. pantu, 19. panta 1. punktu un 157. panta 2. un 4. punktu.
